

---

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

First Semester Examination  
Academic Session 2011/2012

January 2012

**MAT 363 – Statistical Inference**  
***[Pentaabiran Statistik]***

Duration : 3 hours  
*[Masa : 3 jam]*

---

Please check that this examination paper consists of EIGHT pages of printed material before you begin the examination.

*[Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi LAPAN muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.]*

**Instructions:** Answer **all four** [4] questions.

**Arahan:** Jawab **semua empat** [4] soalan.]

In the event of any discrepancies, the English version shall be used.

*[Sekiranya terdapat sebarang percanggahan pada soalan peperiksaan, versi Bahasa Inggeris hendaklah diguna pakai].*

1. (a) Find the 25<sup>th</sup> percentile of the distribution having probability density function (pdf)

$$f(x) = \frac{|x|}{4}, \quad -2 < x < 2.$$

[20 marks]

- (b) Let  $X$  have the pdf  $f(x) = \frac{1}{\pi(1+x^2)}$ ,  $-\infty < x < \infty$ , that is symmetric at  $x = 0$ .

Why is  $E(X)$  not equal to zero?

[20 marks]

- (c) Let  $X$  and  $Y$  have the joint pdf  $f(x, y) = 2e^{-(x+y)}$ ,  $0 < x < y < \infty$ . Find

- (i) the conditional pdf of  $Y$  given  $X = x$ , i.e.  $f_{Y|X}(y|x)$ .  
 (ii) the conditional mean of  $Y$  given  $X = x$ , i.e.  $E(Y|X = x)$ .

[40 marks]

- (d) Let  $X_1$  and  $X_2$  have the joint pdf  $h(x_1, x_2) = 2e^{-x_1-x_2}$ ,  $0 < x_1 < x_2 < \infty$ . Find the joint pdf of  $Y_1 = 2X_1$  and  $Y_2 = X_2 - X_1$ .

[20 marks]

1. (a) Cari persentil ke-25 untuk taburan yang mempunyai fungsi ketumpatan kebarangkalian (fkk)

$$f(x) = \frac{|x|}{4}, \quad -2 < x < 2.$$

[20 markah]

- (b) Biarkan  $X$  mempunyai fkk  $f(x) = \frac{1}{\pi(1+x^2)}$ ,  $-\infty < x < \infty$ , iaitu bersimetri pada  $x = 0$ . Kenapa  $E(X)$  bukan bersamaan dengan sifar?

[20 markah]

- (c) Biarkan  $X$  dan  $Y$  mempunyai fkk tercantum  $f(x, y) = 2e^{-(x+y)}$ ,  $0 < x < y < \infty$ . Cari

- (i) fkk bersyarat  $Y$  diberi  $X = x$ , iaitu  $f_{Y|X}(y|x)$ .  
 (ii) min bersyarat  $Y$  diberi  $X = x$ , iaitu  $E(Y|X = x)$ .

[40 markah]

- (d) Biarkan  $X_1$  dan  $X_2$  mempunyai fkk tercantum  $h(x_1, x_2) = 2e^{-x_1-x_2}$ ,  $0 < x_1 < x_2 < \infty$ . Cari fkk tercantum untuk  $Y_1 = 2X_1$  dan  $Y_2 = X_2 - X_1$ .

[20 markah]

2. (a) If  $T$  has a  $t$  distribution with  $r$  degrees of freedom, find the distribution of  $T^2$  using the relevant theorems.

[20 marks]

- (b) If  $X$  has an  $F$  distribution with  $\nu_1$  and  $\nu_2$  degrees of freedom, find the distribution of  $\frac{1}{X}$  using the relevant theorems.

[20 marks]

- (c) Let  $X_1, X_2, \dots, X_n, \dots$  represent a sequence of random variables such that  $X_n$  has the distribution function  $F_n$  and density function  $f_n$ . Find the limiting distribution of random variable  $X_n$ , where  $X_n \sim N\left(1 - \frac{1}{n}, \frac{1}{n}\right)$ .

[30 marks]

- (d) Let  $X$  be a random variable having a uniform distribution with pdf  $f(x) = 1$ ,  $0 < x < 1$ . A random sample of size 4 is taken from a population having this distribution.

- (i) Let  $Y_1 < Y_2 < Y_3 < Y_4$  represents the corresponding order statistics of this random sample. Find the joint pdf of  $Y_1$  and  $Y_4$ .
- (ii) By using the joint pdf of  $Y_1$  and  $Y_4$  in (i), find the probability that the range of this random sample is less than 0.5, i.e.  $P\{Y_4 - Y_1 < 0.5\}$ .

[30 marks]

2. (a) Jika  $T$  mempunyai taburan  $t$  dengan darjah kebebasan  $r$ , cari taburan untuk  $T^2$  dengan menggunakan teorem-teorem berkaitan.

[20 markah]

- (b) Jika  $X$  mempunyai taburan  $F$  dengan darjah kebebasan  $\nu_1$  dan  $\nu_2$ , cari taburan untuk  $\frac{1}{X}$  dengan menggunakan teorem-teorem berkaitan.

[20 markah]

- (c) Biarkan  $X_1, X_2, \dots, X_n, \dots$  mewakili suatu jujukan pembolehubah rawak sedemikian sehingga  $X_n$  mempunyai fungsi taburan  $F_n$  dan fungsi ketumpatan  $f_n$ . Cari taburan penghad untuk pembolehubah rawak  $X_n$ , yang mana  $X_n \sim N\left(1 - \frac{1}{n}, \frac{1}{n}\right)$ .

[30 markah]

(d) Biarkan  $X$  sebagai suatu pembolehubah rawak yang mempunyai taburan seragam dengan fkk  $f(x) = 1$ ,  $0 < x < 1$ . Suatu sampel rawak saiz 4 diambil daripada populasi yang mempunyai taburan ini.

- (i) Biarkan  $Y_1 < Y_2 < Y_3 < Y_4$  mewakili statistik tertib yang sepadan untuk sampel rawak ini. Cari fkk tercantum untuk  $Y_1$  dan  $Y_4$ .
- (ii) Dengan menggunakan fkk tercantum untuk  $Y_1$  dan  $Y_4$  dalam (i), cari kebarangkalian bahawa julat untuk sampel rawak ini adalah kurang daripada 0.5, iaitu  $P(Y_4 - Y_1 < 0.5)$ .

[30 markah]

3. (a) Consider the following pdf:

$$f(x) = \frac{1}{6\theta^4} x^3 e^{-\frac{x}{\theta}}, \quad 0 < x < \infty, 0 < \theta < 1.$$

- (i) Let  $X_1, X_2, \dots, X_n$  represent a random sample taken from a population with the above pdf. Find a complete and sufficient statistic for  $\theta$ .
- (ii) Find the uniformly minimum variance of unbiased estimator (UMVUE) for  $\theta$  using the Lehmann Scheffe's theorem.

$$\left[ \text{Hint : } \Gamma(\alpha) = \int_0^{\infty} x^{\alpha-1} e^{-x} dx \right]$$

[30 marks]

(b) Assume that a random sample of size  $n$  is drawn from a population having probability mass function (pmf)  $f(x) = \frac{\theta^{2x} e^{-\theta^2}}{x!}$ ,  $x = 0, 1, 2, \dots$ . Find the maximum likelihood estimator of  $\theta$ .

[20 marks]

(c) Let  $X_1, X_2, \dots, X_n$  represent a random sample of size  $n$  from the Poisson distribution with pmf  $f(x) = \frac{e^{-\lambda} \lambda^x}{x!}$ ,  $x = 0, 1, 2, \dots$ .

- (i) Find the Cramer-Rao lower bound for the variance of an unbiased estimator of  $\lambda$ .

- (ii) Show that  $\hat{\lambda} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$  is an efficient estimator for  $\lambda$ .

[30 marks]

(d) Let  $X_1, X_2, \dots, X_n$  represents a random sample of size  $n$  from a normal  $N(\mu, \sigma^2)$  distribution.

- (i) Show that  $\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \mu)^2}{\sigma^2}$  is a pivotal quantity.

- (ii) Construct a  $100\gamma\%$  confidence interval for  $\sigma^2$  using the pivotal quantity in (i).

[20 marks]

3. (a) Pertimbangkan fkk berikut:

$$f(x) = \frac{1}{6\theta^4} x^3 e^{-\frac{x}{\theta}}, \quad 0 < x < \infty, 0 < \theta < 1.$$

- (i) Biarkan  $X_1, X_2, \dots, X_n$  mewakili suatu sampel rawak yang diambil daripada populasi dengan fkk di atas. Cari statistik cukup dan lengkap untuk  $\theta$ .
- (ii) Cari penganggar saksama bervarians minimum secara seragam (PSVMS) untuk  $\theta$  dengan menggunakan teorem Lehmann Scheffe.

$$\left[ \text{Petua : } \Gamma(\alpha) = \int_0^{\infty} x^{\alpha-1} e^{-x} dx \right]$$

[30 markah]

- (b) Andaikan bahawa suatu sampel rawak saiz  $n$  diambil daripada suatu populasi yang mempunyai fungsi jisim kebarangkalian (fjk)  $f_x(x) = \frac{\theta^{2x} e^{-\theta^2}}{x!}$ ,  $x = 0, 1, 2, \dots$ . Cari penganggar kebolehdajian maksimum untuk  $\theta$ .

[20 markah]

- (c) Biarkan  $X_1, X_2, \dots, X_n$  mewakili suatu sampel rawak saiz  $n$  daripada taburan Poisson dengan fjk  $f(x) = \frac{e^{-\lambda} \lambda^x}{x!}$ ,  $x = 0, 1, 2, \dots$ .

- (i) Cari batas bawah Cramer-Rao untuk varians penganggar saksama  $\lambda$ .

- (ii) Tunjukkan bahawa  $\hat{\lambda} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$  adalah penganggar cekap untuk  $\lambda$ .

[30 markah]

- (d) Biarkan  $X_1, X_2, \dots, X_n$  mewakili suatu sampel rawak saiz  $n$  daripada taburan normal  $N(\mu, \sigma^2)$ .

- (i) Tunjukkan bahawa  $\frac{\sum_{i=1}^n (X_i - \mu)^2}{\sigma^2}$  adalah suatu kuantiti pangsaan.

- (ii) Bina suatu selang keyakinan  $100\gamma\%$  untuk  $\sigma^2$  dengan menggunakan kuantiti pangsaan dalam (i).

[20 markah]

4. (a) If  $X_1, X_2, \dots, X_n$  is a random sample from the gamma distribution, i.e.  $G(2, \theta)$  and

the sample mean is  $\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$ , find an approximate  $100\gamma\%$  confidence interval for  $\theta$  when  $n$  is large.

[30 marks]

- (b) Consider a distribution having a pmf  $f(x) = \theta^x (1-\theta)^{1-x}$ ,  $x = 0, 1$ . Let  $H_0: \theta = \frac{1}{20}$

and  $H_1: \theta > \frac{1}{20}$ .

- (i) Show that the uniformly most powerful (UMP) test of size  $\alpha$  for testing

$H_0$  versus  $H_1$  is given by reject  $H_0$  if and only if  $\sum_{i=1}^n X_i \geq c$ .

- (ii) Use the central limit theorem to find a relationship between the constant  $c$  in (i) and sample size  $n$  of a random sample so that a UMP test of  $H_0$  versus  $H_1$  has a power function  $\pi(\theta)$ , with an approximate value of

$$\pi\left(\frac{1}{20}\right) = 0.05.$$

[40 marks]

- (c) Let  $X_1, X_2, \dots, X_n$  be a random sample of size  $n$  from the normal distribution,  $N(\mu, 9)$ . Find the likelihood ratio test for testing  $H_0: \mu \leq \mu_0$  versus  $H_1: \mu > \mu_0$ .

[30 marks]

4. (a) Jika  $X_1, X_2, \dots, X_n$  ialah suatu sampel rawak daripada taburan gama, iaitu  $G(2, \theta)$

dan min sampel ialah  $\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n}$ , cari selang keyakinan  $100\gamma\%$  hampiran untuk  $\theta$  apabila  $n$  adalah besar.

[30 markah]

- (b) Pertimbangkan suatu taburan yang mempunyai fjk  $f(x) = \theta^x (1-\theta)^{1-x}$ ,  $x = 0, 1$ .

Biarkan  $H_0: \theta = \frac{1}{20}$  dan  $H_1: \theta > \frac{1}{20}$ .

- (i) Tunjukkan bahawa ujian paling berkuasa secara seragam (PBS) saiz  $\alpha$  untuk menguji  $H_0$  lawan  $H_1$  diberi oleh tolak  $H_0$  jika dan hanya jika

$$\sum_{i=1}^n X_i \geq c.$$

- (ii) *Gunakan teorem had memusat untuk mencari suatu hubungan antara pemalar  $c$  dalam (i) dan saiz sampel  $n$  supaya ujian PBS untuk  $H_0$  lawan  $H_1$  mempunyai fungsi kuasa  $\pi(\theta)$ , dengan nilai hampiran  $\pi\left(\frac{1}{20}\right) = 0.05$ .*  
[40 markah]
- (c) *Biarkan  $X_1, X_2, \dots, X_n$  sebagai suatu sampel rawak saiz  $n$  daripada taburan normal,  $N(\mu, 9)$ . Cari ujian nisbah kebolehdjian untuk menguji  $H_0 : \mu \leq \mu_0$  lawan  $H_1 : \mu > \mu_0$ .*  
[30 markah]

## APPENDIX / LAMPIRAN

Taburan	Fungsi Ketumpatan	Min	Varians	Fungsi Penjanaan Momen
Seragam Diskrit	$f(x) = \frac{1}{N} I_{(0, 2, \dots, M)}(x)$	$\frac{N+1}{2}$	$\frac{N^2 - 1}{12}$	$\sum_{j=1}^N \frac{1}{N} e^{jt}$
Bernoulli	$f(x) = p^x q^{1-x} I_{(0,1)}(x)$	$p$	$pq$	$q + pe^t$
Binomial	$f(x) = \binom{n}{x} p^x q^{n-x} I_{(0,1,\dots,n)}(x)$	$np$	$npq$	$(q + pe^t)^n$
Geometri	$f(x) = pq^x I_{(0,1,\dots)}(x)$	$\frac{q}{p}$	$\frac{q}{p^2}$	$\frac{p}{1 - qe^t}, qe^t < 1$
Poisson	$f(x) = e^{-\lambda} \frac{\lambda^x}{x!} I_{(0,1,\dots)}(x)$	$\lambda$	$\lambda$	$\exp\{\lambda(e^t - 1)\}$
Seragam	$f(x) = \frac{1}{b-a} I_{[a,b]}(x)$	$\frac{a+b}{2}$	$\frac{(b-a)^2}{12}$	$\frac{e^{bt} - e^{at}}{(b-a)t}, t \neq 0$
Normal	$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \exp\{-(x-\mu)^2 / 2\sigma^2\} I_{(-\infty,\infty)}(x)$	$\mu$	$\sigma^2$	$\exp\{\mu t + (\sigma t)^2 / 2\}$
Eksponen	$f(x) = \lambda e^{-\lambda x} I_{(0,\infty)}(x)$	$\frac{1}{\lambda}$	$\frac{1}{\lambda^2}$	$\frac{\lambda}{\lambda - t}, t < \lambda$
Gamma	$f(x) = \frac{\lambda^\alpha}{\Gamma(\alpha)} e^{-\lambda x} x^{\alpha-1} I_{(0,\infty)}(x)$	$\frac{\alpha}{\lambda}$	$\frac{\alpha}{\lambda^2}$	$\left(\frac{\lambda}{\lambda - t}\right)^\alpha, t < \lambda$
Khi Kuasa Dua	$f(x) = \left(\frac{1}{2}\right)^{r/2} \frac{1}{\Gamma(r/2)} e^{-x/2} x^{(r/2)-1} I_{(0,\infty)}(x)$	$r$	$2r$	$\left(\frac{1}{1-2t}\right)^{r/2}, t < \frac{1}{2}$
Beta	$f(x) = \frac{\Gamma(\alpha+\beta)}{\Gamma(\alpha)\Gamma(\beta)} x^{\alpha-1} (1-x)^{\beta-1} I_{(0,1)}(x)$	$\frac{\alpha}{\alpha+\beta}$	$\frac{\alpha\beta}{(\alpha+\beta+1)(\alpha+\beta)^2}$	